

Aan de Gemeenteraad van Oss

Leefomgeving, Wonen en Economie

Raadhuislaan 2, Oss

Telefoon 14 0412

Fax [0412] 64 26 05

E-mail gemeente@oss.nl

www.oss.nl

Postbus 5

5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
17 mei 2023		Joris Slotboom	5761
Onderwerp			
Stand van zaken nieuwe koers voor natuurgebied De Maashorst/Herperduin			

Waarover willen we u informeren?

Hierbij informeren we u over de stand van zaken rondom de nieuwe koers voor samenwerking in het Maashorstverband waarbinnen het natuurgebied Herperduin valt. Over de onderstaande onderwerpen geven wij u graag een toelichting:

- Aanleiding voor deze informatie
- Gebiedsvisie natuurgebied De Maashorst/Herperduin
- Vernieuwde samenwerking natuurgebied De Maashorst/Herperduin
- Nieuwe vorm voor (burger-)participatie
- Persbericht

Wat is de aanleiding voor deze informatie?

Op 16 december 2021 heeft de gemeenteraad van Oss besloten om op een andere manier samen te gaan werken in Maashorstverband. Het is de bedoeling dat de organisatie beter afgestemd wordt op de verschillende ambities van de deelnemende gemeenten (Maashorst, Bernheze en Oss), Staatsbosbeheer en het Waterschap. Dit houdt in dat we als gemeente Oss op onderdelen blijven samenwerken met onze partners en op andere onderdelen meer zelfstandig gaan uitvoeren. De gemeente Maashorst heeft vanuit haar ambitieniveau uitgesproken het voortouw te willen nemen om de samenwerking vorm te geven. Voor die

samenwerking is voor het jaar 2022 een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten. In deze DVO is afgesproken het Inrichting- en Beheerplan (IBeP) in gezamenlijkheid op te stellen voor het aaneengesloten natuurgebied 'De Maashorst' (dus inclusief Herperduin), afgestemd op de verschillende ambities van de deelnemende partijen. De eerder door uw raad genomen besluiten over grote grazers, in het bijzonder de wisent, bosomvorming en recreatie op het grondgebied van Oss zijn als randvoorwaarden meegenomen.

Gebiedsvisie natuurgebied De Maashorst/Herperduin

Om invulling te geven aan de gezamenlijke ambitie van de samenwerkende gemeenten voor natuurgebied De Maashorst, inclusief Herperduin en Hooge Vorssel, wordt een gebiedsvisie opgesteld die wordt uitgewerkt in een IBeP. Besluitvorming over beide stukken vindt te zijner tijd plaats via de 'eigen' lijn, dus voor Oss door het college en de gemeenteraad.

Eind oktober 2022 zijn inloopbijeenkomsten voor de Gebiedsvisie natuurgebied De Maashorst geweest. Vervolgens is op 18 januari 2023 een bijeenkomst georganiseerd voor de raadsleden van de gemeenten en voor bestuurders van waterschap en Staatsbosbeheer. Daar is input opgehaald over opgaven en ambities, die is meegenomen bij het formuleren van de inhoudelijke uitgangspunten voor de visie door de ambtelijke projectgroep, ondersteund door adviesbureau Witteveen + Bos. Deze uitgangspunten worden momenteel uitgewerkt in een conceptvisie.

Met de gebiedsvisie willen we richting geven aan de verdere ontwikkeling van de natuurkwaliteiten door middel van bosomvorming, het tegengaan van verdroging, het benutten van kansen voor recreatie en toerisme en het versterken van de verbinding voor recreatie en natuur tussen Herperduin en de Maas. De gezamenlijke gebiedsvisie op De Maashorst / Herperduin integreert onze Osse wensen, bijvoorbeeld als het gaat over de combinatie van natuur met recreatieve functies in Herperduin, bosomvorming en grote grazers. Daarmee geven we invulling aan de opdracht uit de programmabegroting, om een inhoudelijk toekomstperspectief vast te stellen voor Herperduin binnen natuurgebied De Maashorst.

Er wordt later dit jaar een bijeenkomst georganiseerd voor de raadsleden van de drie betrokken gemeenten waar de conceptgebiedsvisie zal worden gepresenteerd.

Vernieuwde samenwerking natuurgebied De Maashorst/Herperduin

We werken vanuit de visie dat we het gebied als één natuurgebied moeten beschouwen, waarbinnen ruimte is voor deelgebieden met een eigen karakter. De samenwerkingscultuur is gestoeld op gedeeld eigenaarschap en de nieuwe werkwijze is erop gericht dat elke partner vanuit de eigen rol verantwoordelijkheid neemt en daar zelfstandig uitvoering aan geeft. De governance is aangepast op deze nieuwe werkwijze, conform het besluit van uw raad uit 2021. Voor Oss betekent dit onder andere dat wij niet langer een financiële bijdrage leveren aan de gezamenlijke organisatie (overhead) en beheer en dat we voor 2023 dus geen nieuwe DVO hebben afgesloten met de gemeente Maashorst, maar gericht in projecten samenwerken.

De structuur voor samenwerking is als volgt:

a) Bestuurlijke stuurgroep

Voor het bereiken van de lange termijn doelstellingen uit de Gebiedsvisie is het nodig dat de partijen gezamenlijk optrekken. Het bestuurlijk overleg is verantwoordelijk voor het functioneren van natuurgebied De Maashorst op systeemniveau (regie op samenhang, doelbereik, profilering en positionering) en de leden fungeren als ambassadeurs voor het netwerk. Besluitvorming verloopt via de besluitvormingslijn van de verschillende partners. In de stuurgroep vindt de voorbereiding en bestuurlijke afstemming op de besluitvorming plaats.

b) Ambtelijke Coördinatoren Maashorst

Zorgt voor verbinding tussen de ambities van het natuurgebied en de beschikbare middelen in tijd, geld en capaciteit bij de eigen organisaties en bewaakt de uitvoerbaarheid. Focust op doen en op kansen of problemen waarmee de verschillende partners geconfronteerd worden, in plaats van op papier zetten wat er moet gebeuren. Door het gesprek tussen de ambtelijke coördinatoren ontstaat een gezamenlijk beeld over kansen en problemen en wordt duidelijk op welke punten de partners inhoudelijk van mening verschillen. Daar waar nodig wordt naar oplossingen gezocht. Vanuit dit overleg worden concrete voorstellen voorgelegd aan de bestuurlijke stuurgroep.

c) Werkgroep (kudde)beheer

Heeft als doel om het beheer aan te laten sluiten op het vigerende beleid om de doelstellingen uit de Gebiedsvisie te bereiken. Belangrijke thema's daarin zijn begrazing, bosomvorming en het recreatief gebruik en de toegankelijkheid. Toezicht en handhaving, evenementenvergunningen, monitoring, beschikkingen, relatiebeheer

en inzet van vrijwilligers maken geen deel uit van de samenwerking en zijn aan de afzonderlijke partijen om te organiseren¹. Budgetten liggen bij de partners zelf.

d) Werkgroep communicatie

Zorgt voor eenduidigheid in uitstraling (verbinden en vertellen) van De Maashorst. Daartoe werkt de werkgroep aan het organiseren van de gezamenlijke oplopen (participatie), de website, uniforme bebording, een calamiteitenplan en één centraal telefoonnummer.² Het faciliteren van evenementen, beheer van sociale media of andere communicatieberichten, advisering en uitvoering van participatie voor afzonderlijke plannen en projecten maken geen deel uit van de samenwerking.

Nieuwe vorm van burgerparticipatie

Het natuurgebied De Maashorst kent veel gebruikers en belanghebbenden. De partners in het natuurgebied, Staatsbosbeheer, Waterschap Aa en Maas en de gemeenten Bernheze, Maashorst en Oss, vinden het belangrijk om geïnteresseerden en belanghebbenden op een constructieve en efficiënte wijze te betrekken bij de ontwikkeling van De Maashorst.

Tot eind 2021 was er één centraal uitvoeringsorgaan voor natuurgebied De Maashorst: het Programmabureau van de Stichting Maashorst in Uitvoering. Een Raad van Advies en een Gebruikersraad adviseerden dit centrale orgaan. Vanaf 2022 zijn de coördinerende taken overgenomen door 'Cluster natuurgebied De Maashorst'. Dit Cluster is echter geen besluitvormend orgaan en de uitvoering ligt inmiddels ook bij de afzonderlijke partners. Dat was aanleiding om het functioneren van de Raad van Advies en de Gebruikersraad te evalueren. Uit de evaluatie kwam naar voren dat zowel leden van de adviesraden als de leden van het Cluster het anders willen. Vanwege de vele verschillende belangen in zowel de Raad van Advies als de Gebruikersraad is het lastig gebleken om een eenduidig advies uit te brengen. Ook is er aangegeven dat de vertegenwoordiging nu niet representatief is en dat de bewoners te weinig verbonden zijn. Daarom is besloten tot een nieuwe vorm van (burger)participatie, die recht doet aan de grote betrokkenheid van inwoners, ondernemers en belangengroepen.

¹ Tenzij anders geregeld in een DVO of andere overeenkomst

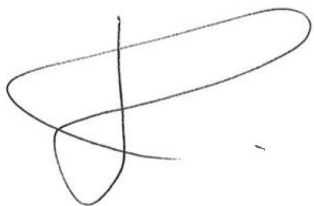
² In beheer bij gemeente Maashorst

Inwoners, ondernemers en belangengroepen krijgen, individueel of georganiseerd, direct en indirect de kans om betrokken te zijn bij de ontwikkeling van natuurgebied De Maashorst. De participatie binnen plannen en projecten organiseren de afzonderlijke partners zelf. Daarnaast wordt twee keer per jaar een oploop georganiseerd door de partners gezamenlijk. Alle betrokkenen en geïnteresseerden zijn dan welkom. Tijdens deze bijeenkomsten staan de verschillende ontwikkelingen in het natuurgebied De Maashorst centraal: met welke activiteiten zijn we bezig of welke projecten pakken we op om ambities uit de gebiedsvisie te bereiken? De bijeenkomst wordt zo opgezet dat er maximale uitwisseling en interactie is over ideeën en wensen. De bijeenkomsten worden begeleid door een onafhankelijk voorzitter. De opbrengst van elke bijeenkomst wordt gecommuniceerd in een nieuwsbrief. Bij deze oploop zijn de verantwoordelijke bestuurders van de verschillende gemeenten, terrein beherende organisaties en het waterschap aanwezig. Naast deze vormen van participatie zijn onze vrijwilligers en rangers actief in Herperduin.

Persbericht

Er is een persbericht in voorbereiding over de nieuwe vorm van samenwerking in natuurgebied De Maashorst. Dit persbericht wordt gezamenlijk opgesteld door de werkgroep communicatie van de Gemeente Oss, Bernheze en Maashorst en de andere betrokken partijen en na 30 mei openbaar gemaakt.

Hoogachtend,

Dolf Warris

Wethouder Klimaatadaptatie en Milieu c.a.